

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800

Letna naročnina L 1.500

Letna inozemstvo L 2.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XII. - Štev. 36 (605)

Gorica - četrtek 22. septembra 1960 - Trst

Posamezna številka L 30

Ob sklepu Marijinega slavlja

Dragi Marijini častilci! Leto za letom se v mesecu septembru zbiramo k slovesnemu Marijinemu shodu tu na Opčinah, kjer se je pred 10 leti zaključilo romanje kipa fatimske Matere božje po slovenskih župnijah. Ti shodi so se našemu ljudstvu tako prikupili in so se tako močno razvili, da so postali velika, da, največja verska manifestacija v tržaški okolici.

Nočem reči, da je v takih velikih verskih shodih rešitev tega sveta, vendar so

Zapada. Saj so se nekaj krščanski narodi, tudi zapadni, nekam naveličali krščanstva. Versko-moralno življenje prednikov je že premagano stališče. Moderni človek, tudi pri nas, nima več cilja onstran groba, ves je tostransko usmerjen. V tehniki, v materialnem uživanju, v sportu, tam ima svojo novo religijo in svojega boga. Če se bosta ta dva antikrista spopadla, kje bo zmaga? Ne pričakujemo zmage, bojimo se pogube.

Prelat Jakob Ukmar govori na Marijinem slavlju na Opčinah

take manifestacije koristne in od časa do časa tudi potrebne. Potrebne, ker nas enolična vsakdanost utruja in si človek zaželi včasih novega pogona na težkem potu svojega versko-moralnega prizadevanja. Tako so se mnogi na novo pokrepčali v veri in ljubezni do najsvetejšega zakramenta, ko so minuli mesec v Monakovem videli in slišali, kako milijonska množica, zbrana iz različnih narodov, izpričuje svojo vero v evharistično skrivnost in priznava, da je Gospodovo Telo na oltarju dano za življenje sveta.

Kaj pa mi danes izpričujemo tu na Opčinah? Današnja manifestacija pravi, da nas je v tržaški okolici, kljub versko mlačnemu ozračju, vendar še na tisoče Slovencev, ki Marijo ljubimo in vneto častimo ter trdno verujemo vse, kar nas nezmotljiva Kristusova Cerkev o božji Materi uči verovati. Tako verujemo, da je ista izbrana nazareška deklica v resnici božja Mati, ker je v svojem telesu spočela in iz svojega telesa rodila njega, ki je Bog, blagoslovljen na veke. Verujemo, da je bila ta božja Mati brez madeža izvirnega greha ter že v prvem trenutku svoje eksistence vsa čista in sveta. Verujemo, da je Marija deviška, božja Mati, deviška pred porodom in po porodu božjega Sina. Verujemo, da je Bog to svojo deviško Mater, po končanem teku tega minljivega življenja, vzel z dušo in telesom v nebeško slavo. Verujemo končno, da je Marija posredovalka vseh milosti in kot božja Mati tudi našmogočnejša priprošnjica pri svojem najmlajšem Sinu.

In take priprošnjice pri usmiljenem Bogu smo potrebni v sedanjih skrajno resnih časih, ko je svet brez pokoja, ko vsi čutilno nevarno napetost med vzhodnim in zapadnim taborom ter se tresemo pred trenutkom, ko bo kak blaznež sprožil iskro svetovnega požara in usodne katastrofe. Take napetosti in takega sovraštva med krščanskimi narodi zgodovina menda ne pozna. V prvih stoletjih so pogani kazali na kristjane z besedami: Glejte, kako se ljubijo med seboj. Danes lahko rečejo pogani o krščanskih narodih: Glejte, kako se sovražijo med seboj; glejte, kako pripravljajo smrtonosno orožje, da uničijo sobrata v Kristusu; glejte, kako skušajo večji krščanski narodi požreti manjše, ki so prav tako udje istega skrivnostnega Telesa Gospodovega.

No, če bi se v sedanjih napetosti antikrist pripravil, da se spopade s Kristusom, bi vsaj znali, na kateri strani bo zmaga. Toda spopasti se namerava borbena brezboštvo Vzhoda s praktičnim brezboštvom

Umevno, da si ljudje želijo zupanjšanje te napetosti, želijo izhoda iz sedanje mučne negotovosti. Tostransko usmerjeni preproki vidijo rešitev že v tem, da se dvigne življenjska raven gospodarsko zastalnih narodov in socialnih slojev, da bodo ljudje bolj komodo živeli in ne več sanjarili o vojni. Vendar človek ne živi samo od kruha, temveč potrebuje tudi zdrave duhovne

Želje generala De Gaulla

Pretekli ponedeljek je govoril po radiu in televiziji predsednik francoske republike De Gaulle. Njegov govor je trajal dobri dve uri, vendar ni v svojem govoru povedal ničesar novega, jasnega ali določnega. Svoje besede je zavijal v nejasne in meglene izjave, kakor je njegova navada. Najbolj jasno je govoril o zahtevi po presnovi Atlantske zveze ter o odnosu Francije do Združenih narodov z ozirom na alžirsko vprašanje. V ostalem je poleg Alžira, NATO, OZN govoril še o Evropi in dekolonizaciji.

Mnogi so pričakovali, da se bo kaj izjasnil o svojih zadnjih načrtih o evropskih problemih, toda tega ni storil. Ponovil je v glavnem svoje že večkrat iznesene ideje o Združenih Evropi, ki mora biti tako zvana »Evropa domovini«, v kateri bi vsaka država ohranila čimveč vrhovnosti in samostojnosti. Se le po dolgem času in razvoju se bo lahko prišlo do prave evropske združitve. Predlagal je v ta namen ljudsko glasovanje v šestih državah Male Evrope.

O Atlantskem zavezništvu je dejal, da ga je treba preosnovati in razširiti še na afriško celino in pri tem navedel primer Konga. Preosnovati pa je treba po njegovem Atlantsko zavezništvo tako, da ne bosta vrhovnost in narodni ponos preveč trpela, v čemer je skrita močna želja generala po nekem trojnem direktoriju v okviru NATO (Amerika, Vel. Britanija in Francija).

V zvezi z dekolonizacijo, alžirskim problemom ter Združenimi narodi je dejal, da Francija razume težnje afriških narodov po osamosvojitvi, vendar pa da je

hrane, ker je namenjen za višje in večnostne ideale. Drugi si pa veliko obetajo od mednarodno organiziranega športa ter pričakujejo pobratimstvo narodov od olimpijskih iger, kjer nastopajo, bajé v bratskem tekmovalstvu, atleti iz vseh krajev sveta. A prazno upanje, pričakovati rešitev od otrok tega sveta, ki se v strastni sebičnosti boré za minljiv venec, ko nas pa apostol opominja, naj se borimo za neminljivega. Ne prazna duša v močnem telesu, ampak čista, z Bogom združena duša v čistem telesu, ta bi mogla osrečiti nesrečne zemljane in družiti razdružene narode.

In prav v tem smislu nam pride naproti božja Mati s svojim lurskim in fatimskim receptom, ki je izražen v eni sami, pa tehtni besedi, in ta se glasi: POKORA! Če ni prepozno, je pa gotovo skrajni čas, da si vzamemo k srcu ta Marijin opomin in se spokorimo, to se pravi, da se strzimo, da iz praktičnih materialistov postanimo resnični katoliški kristjani.

Ljubi Marijini častilci! Naj vam bo krščanstvo to, kar je v resnici: od Boga ustanovljeno verstvo, ki nas na duši posvečuje in vodi v večno srečo onstran groba. Bridka zmeta je pričakovati od krščanstva zgolj minljive dobrine. Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najbolj nesrečni.

Zato vam kličem: Ostanite zvesti sveti veri, zvesti Kristusovi Cerkvi in bodite proti večnosti usmerjeni. Naša domovina je v nebesih, od koder Gospoda Jezusa pričakujemo k pravični sodbi. Nikar ne mislite, da bo tehnika to solzno dolino spreminila v zemeljski raj. Ne tako, temveč po čistem življenju, po velikem zaupanju v božje varstvo, po goreči krščanski ljubezni, po družinski slogi, po vestnem posvečevanju Gospodovih dni pojdi-mo, četudi skozi bridkosti, v božje kraljestvo. In usmiljeni Bog, ki hoče, da vse prejmemo po Mariji, bo nas, Marijine častilce, milostno sprejel v večna bivališča.

Msgr. dr. JAKOB UKMAR

Anarhija v Kongu

Razvoj kongoške krize je v preteklem tednu dovedel do novih zapetljajev, ki sedaj dajejo slutiti vsem prizadetim, kaj se bo še zgodilo v tej nesrečni deželi, ki se kakor komaj rojeno dete premeta med življenjem in smrtjo. Po vsej sili hoče živeti (in priznati moramo, da ima pravico do življenja, kakor jo ima vsak narod ali ljudstvo), toda ne preveč prijazno okolje ter nepremišljena in nerazsodna dejanja in zadržanja, za katera se v tej krčeviti borbi brez lastne moči opriema, jo usodno tirajo vedno niže v zmedo in anarhijo, na raven džungle, iz katere so jo evropski kolonialisti (čeprav za ceno gospodarskega izkoriščanja vendar to je drugo vprašanje) dvignili na neko določeno dostojno kulturno raven. Vse, kar se je do sedaj zgodilo v Kongu in kakršenkoli razvoj bodo v prihodnjih tednih zavzeli dogodki v tej prostrani afriški deželi, to vse bo je odsev absolutne notranje politične in vojaške šibkosti in nemoči Konga, kjer so po zadnjih dogodkih izginile še zadnje sledi, državne oblasti. S tega vidika je skoraj nemiselnost še dalje govoriti o kaki kongoški državi, ki je, lahko rečemo, dejansko razpadla, oziroma bolje se v notranjih bojih in političnih razprtijah zadušila. — To je na kratko označen položaj v Kongu. Sedaj pa oglejmo si še zadnje dogodke kot take.

LUMUMBA ODSTAVLJEN

Državni poglavar Kasavubu je pretekli ponedeljek s dekretom odstavil ministrskega predst. Lumumbo in na njegovo mesto imenoval predst. senata Josepha Ileo. Lumumba je pa od svoje strani odstavil Kasavubuja ter si od senata izsilil zaupnico. Se prej pa je zbornica potrdila tako Lumumbo kot Kasavubuja na vodstvenih položajih. Zmeda je bila tako popolna, da se sploh ni vedelo in se še ne ve, kdo sploh v Kongu ukazuje: Lumumba, Kasavubu, podvajana na pol vojska ali senat (parlament). Pred tem nevarnim položajem, v katerem je bilo vsak čas pričakovati, da se spopadeta za lase Lumumba in Kasavubu in tako paheta deželo v pravo državljansko vojno, se je znašlo po-jestvo Združenih narodov s svojimi 16 tisoč vojaki. Da prepreči najhujše, je takoj blokiralo vsa letališča in radijsko postajo v Leo-

poldvillu, zaradi česar se je razhudil Lumumba ter obtožil samega glavnega tajnika ZN Hammarskjolda, da je potegnil s Kasavubujem; zagrozil je, da bo dal izgnati vse vojaške oddelke ZN iz Konga in zaprosil za pomoč in intervencijo Sovjete. Istočasno so gvinejski vojaki v sklopu sil ZN v Kongu zagrozili, da se bodo umaknili domov, če ne bodo ZN podpirali Lumumbe, ki da je edini zakoniti vladni predsednik.

DVE KONGOŠKI VLADI

Hammarskjöld je dal nemudoma sklicati sejo Varnostnega sveta, kjer je branil zadržanje poveljstva vojaških sil ZN v Kongu in obenem zahteval večja pooblastila za izvajanje mirovnega poslanstva v Kongu, med drugim tudi dovoljenje, da se lahko razorožijo oddelki podivjanih kongoških vojakov, ki predstavljajo glavno oviro za vrnitev miru in zakonitosti v deželo. Zahteval je tudi, da se medtem nobena tuja sila ne sme vmešavati ali pošiljati vojaško pomoč v Kongu. Tej zahtevi pa se je uprl sovjetski delegat in izjavil, da se njegova država temu ne bo pokoravala. Sobotno sejo so zaradi razvoja dogodkov v Kongu prenesli na ponedeljek zvečer, ker se je medtem zvedelo, da ima Kongo dve vladi, ki sta vsaka poslali svoje odposlanstvo v New York. Novo kongoško vlado je sestavil omenjeni Joseph Ileo, kateremu je Kasavubu poveril mandat po odstitvi Lumumbe.

Medtem poročajo, da so v Kassu in Katangi utihnile puške med Lumumbovi pristaji ter privrženci uporniškega Kalonžija. Ukaz za to je dalo glavno kongoško vojaško poveljstvo na predlog Kasavubuja, ki želi, da se položaj razčisti. To je velik udarec za Lumumbo, ki se opira na zvestobo vojske. K temu koraku naj bi prisililo vojsko tudi pomanjkanje živil in oskrbe.

Spor med Lumumbo in Kasavubujem pa se je sprico neizprosno hladne vojne razširil v spor med Vzhodom in Zahodom. Sovjeti stalno drezajo v afriško žerjavico in ščuvajo Lumumbo proti Zahodu ter mu v brk ZN pošiljajo vojaško pomoč v letalih in strokovnjakih. Sploh se vidi, da oni igrajo svojo karto na Lumumbo in zato napadajo vse pobude ZN, ki Lumumbi ne koristijo. Zanimivo, da je enako zadržanje zavzela Jugoslavija, ki v zunanji politiki zvesto podpira povsod Sovjete. Absurdno pa je pri tem to, da medtem ko Jugoslavija pridno podpira črna afriška ljudstva, za svoje rodne krvne brate na Koroškem ne migne niti z mezinem, kaj še da bi na krivice, ki se dogajajo koroškimi Slovencem; opozorila kak mednarodno forum. To je prava mačehovska politika: zavezma se za črnce v daljni Afriki, svoje otroke pa pusti umirati v krivicah in zapuščenosti. Vsaka prava mati skrbi najprej za svoje otroke in šele potem za druge.

POLITIČNE NOVICE

Hruščev na poti v New York. Rdeči car je na poti v Ameriko, kjer se bo udeležil zasedanja Glavne skupščine OZN, ki se prične 20. t. m. v New Yorku. Potuje z motorno ladjo »Baltika«. Poleg številnega sovjetskega spremstva ga spremljajo še komunistični poglavarji Bolgarije (Šivkov), Madžarske (Kadar) ter Georgij Dev (Romunija). Ni znano, zakaj ga ne spremljata poljski prvak Gomulka ter češki predsednik Novotny.

Poleg Nasserja bo šel v New York tudi jugoslovanski predsednik maršal Tito, ki ni hotel ostati doma sam, ko bodo vsi njegovi kolegi in prijatelji tam doli. Poleg tega bo to zanj lepa prilika za sestanek s Hruščevom in drugimi komunističnimi poglavarji, katerih ne more vabiti v Beograd, sam pa si jih tudi ne upa obiskati v njihovih državah. Zakaj ne mara Tito v Moskvo ali Budimpešto, ve že sam. — Tudi kubanski De Castro bo šel v New York.

Medtem je ameriška vlada iz varnost-

nih razlogov omejila kroženje Hruščeva in Kadarja po New Yorku na področje otoka Manhattan, kjer je sedež OZN.

Zahodni predstavniki se ne mislijo osebno udeležiti jesenskega zasedanja Glavne Skupščine ZN, ker nočejo uvaževati propagandnih namenov Hruščeva, ki jih namerava doseči s svojo prisotnostjo na zasedanju. — Eisenhower je kot pogoj za srečanje s Hruščevom postavil izpustitev ameriških pilotov letala RB-47, ki so ga sestrelili Sovjeti 1. julija nad mednarodnimi vodami v Baltiku, ter še neki drug pogoj, ki ga pa ni hotel povedati.

Nove ovire v Berlinu. Vzhodno-nemške komunistične oblasti so po ukinitvi tako zvane »male« berlinske zapore uvedle nove omejitve glede potovanja zahodnonemških državljanov v Berlinu. Za vstop v bivšo prestolnico zahtevajo posebno propustnico.

Zaradi teh novih omejitev so Nemci zelo ogorčeni in zlasti še berlinski župan

Brandt. Zahodne zavezniške oblasti so pismeno protestirale pri sovjetskem generalu Suharovu.

Pretekli teden so pokopali predsednika vzhodnonemške (komunistične) republike Viljema Piecka. Nemški atleti iz Vzhodne Nemčije, ki so na Olimpijskih igrah v Rimu nastopali skupno z onimi iz Zah. Nemčije so hoteli prirediti proslavo ter nositi žalni trak, toda se jim ni posrečilo.

NAŠ TEDEN V CERKVI

18.9. nedelja, 15. pobink.: sv. Jožef Kupertinski; sv. Irena, m.
19.9. ponedeljek: sv. Januarius, muč.; sv. Suzana, dev., muč.
20.9. torek: sv. Evstahij, muč.
21.9. sredo, kvatrina: sv. Matej, ap., evang.
22.9. četrtek: sv. Tomaž Vilan., škof, spok.
23.9. petek, kvatrina: sv. Tekla, m.
24.9. sobota: Marija, Rešiteljica jetnikov

*
SV. TEKLA (1. stol.) je bila doma v

15. nedelja po Binkoštih

Sv. maša nas spominja na smrt in posmrtno usodo. Evangelij pripoveduje, kako je Zveličar obudil mrtvega mladeniča iz Naima. Berilo nas pa vzpodbuja k duhovnemu in globoko krščanskemu življenju, ki je najboljša priprava na večnost. V maši najdemo več koristnih naukov, med drugimi tudi te:

1. Vse nas čaka smrt in posmrtna usoda. — Smrt nikomur ne prizaneha. Ona ne dela nobenih izjem. Tudi za nas ima pripravljeno svojo neizprosno koso. Prišel bo dan, ko nas bodo mrtve položili v hladni grob. Vsi, prav vsi brez najmanjše izjeme, se bomo poslovi od tega sveta in po sodbi začeli novo življenje: eni v nebesih, drugi v vicah, tretji v peklu. Kakšno bo naše slovo, naša smrt? Lahka? Težka, bridka in žalostna? To zavisi predvsem od našega življenja in od stanja naše duše. Ti isti hip bomo jasno spoznali pravo vrednost zemeljskega življenja. Spoznali bomo, koliko velja božja milost, koliko dobrota, poštenost in lepo življenje. Spoznali bomo težo in nevarnost grehov, spoznali vso ničevost tega sveta; spoznali, kaj pomeni večnost. Takrat se bomo na vso moč kesali in obžalovali ter skušali popraviti, kar smo zagrešili. A za mnoge bo morda prepozno. Ne pozabimo na smrt! Spominjajmo se smrti!

Ikoniju v Mali Aziji. Bila je zelo vedoželjna. Hodila je v višje šole. Ko je prišel apostol Pavel v Ikonij, je zapustila poganstvo in postala kristjana. Oče in žena sta na vse načine vplivala nanjo, naj se spreobrne. Ker ni nič pomagalo, sta jo naznanila sodniku.

Mučili so jo na razne načine. Izpustili so jo. Vrnila se je domov in živela zelo spokorno.

Sv. Tekla je lep zgled nevestam, da so odločne in zveste Bogu.

2. Nikar se ne motite: Bog se ne da zasmehovati. Kar namreč kdo seje, to bo tudi žetel. — Človeka lahko ukaneš, Boga pa ne moreš. Človek namreč ni vseveden, on je zmotljiv in varljiv in njemu je marsikaj prikrita. Bog pa vse vidi in vse ve. On pozna vse misli, želje, načrte, pota, podjetja in početja. Njegov neizbežni pogled te spremlja povsod, vse dni in vse noči, vse ure in trenutke, od zibel do groba. Bogu ne moreš prikriti ničesar. In ta vsevidni ter vsevedni Bog te bo po smrti sodil. Vse dobrote ti bo obilno poplačal in te zanje bogato nagradil.

3. Kdor seje grehe, bo žetel pogubljenje; kdor seje dobrote, bo prejel večno življenje. Delajmo za večno življenje! — Zetev zavisi od setve. Dobra setev pripravlja dobro žetev; slaba setev pa pripravlja slabo žetev. Če je kmet spomladi vsejal dobro seme, bo verjetno tudi dobro žetel. Če pa je vsejal slabo seme, potem bo žetel slabe sadove. Podobno je s človekom: Kdor na zemlji seje grehe, bo po smrti žetel pogubljenje; kdor pa seje čednosti in dobrote, bo prejel večno življenje. Zapomnimo si dobro tole resnico: grehi rodijo in prinašajo večno pogubljenje, čednosti in dobrote pa večno življenje in večno blaženost. Gotovo si želiš večno življenje in večno blaženost. Zatorej seji dobro seme in sadi dober sad!

MARIJINO ZMAGOSLAVJE NA TRŽAŠKEM

Več tisočglava množica v veličastni procesiji slavi Marijo

Dvanajsto Marijino slavlje na Opčinah je že zgodovina. Tri tedne smo se pripravljali, budili zanimanje tudi tukaj v našem listu, prišla je sončna nedelja 11. septembra in dosti prehitro so minile ure našega velikega srečanja pri Mariji. Res bo treba misliti, da se na željo in predlog mnogih v bodočnosti spored razširi. Videli smo namreč v Münchenu, česa so zmožne prave ljudske množice in tako prihaja ideja, da se dosedanje popoldansko skupno Marijino slavlje raztegne na ves dan. To sedaj prepustimo bodočnosti in se za trenutek ustavimo pri nekaterih slikah našega praznika.

VELIKA PRIPRAVA

Že več let me je zanimalo, kako se Openci zavzemajo za ta velik vsakoletni dogodek v njihovi vasi. Letos sem gledal prav blizu, kar sem prej samo slišal. Pod vodstvom g. dekana Silvanija smo imeli v župnišču več razgovorov o delu in pripravah. Pri zadnjem razgovoru neke dni pred nedeljo je prišlo kar 26 Opencev, iz vseh stanov in vsake starosti. Krasno znamenje, smo rekli, saj nas je že tisti večer bilo za malo procesijo. Vsi Openci so z veseljem sprejeli novico, ko so zvedeli, da bo letos prvič zaključek slovesnosti na vaškem trgu »Brdina« in ne več na premajhnem prostoru za cerkvijo. Isto priznanje za posrečeno spremembo smo slišali od mnogih, tudi nepoznatih udeležencev v nedeljo po sklepu. Neka žena pa se je vendar našla, ki je godrnjala, češ, le kaj je treba vsako leto toliko »robo« za ta kip in je rekla, da se vse tako po vasi pripravlja, kakor da bi prišla kraljica Elizabeta iz Anglije. To ženo in takšne ljudi je dobro kratko spomniti na sledeči zgodovinski dogodek:

Ko smo leta 1949 nesli prav ta openski kip fatimske Matere božje mimo neke obrobne vasi, tedaj je neka stara žena, sedaj že pokojna, tudi godrnjala, češ, kaj nosite tisti »gessox«. Ni minilo par mesecev in so kar trije člani iz družine te žene nosili »gessox«, ker so se po vrsti ponesrečili. Ta spomin seveda ni vesel, a je le dobro, da se vsaj po enajstih letih pove in zapiše.

Ko smo zadnjo nedeljo zvečer zapuščali Brdino, tedaj sem slišal tudi to: le kdo je to pripravil. V cerkvi in okrog tako lepo in tukaj na velikem trgu pravi oltar. Kratko odgovorim, vse to so napravili domačini s svojimi duhovniki. Požrtvovalni cerkovnik je znal že pri skupnih razgovorih najti prave pomočnike, dobro preizkušene v prejšnjih letih, in tako je bilo vse delo v glavnem že v soboto zvečer končano. Trgovci g. Podobnik je dal na lastne stroške pripeljati in postaviti velik oder, ki ga je iz prijaznosti posodila Slovenska prosveta. Na tem odru smo pripravili oltar. Tam za cerkvijo na nekem dvorišču so pod vodstvom čč. sester dekleta in žene kar dva dni spletale vence, različni so poprijeli za delo pri oltarju na Brdini in tako je bil praznik na zunaj pripravljen. Za duhovno pripravo pa je služila skromna tridnevna, ki se je vršila v cerkvi zadnje večere pred nedeljo. Pravim, skromna zato, ker še letos ni bilo velike udeležbe. Tudi to bomo lahko drugo leto popravili.

PRESTOL FATIMSKÉ KRALJICE

Vsako leto me preseneča, ko pridem popoldne na to septembrsko nedeljo v opensko cerkev in vidim toliko ljudstva že dolgo pred začetkom okrog Marijinega belega prestola. Letos so bile klopi dve uri pred večernim sv. mašo že zasedene in eno uro prej je bila cerkev polna. V dveh, treh urah se končno veliko premoli in prepoje. Ko je pristopil mašnik k oltarju, ni bilo treba nobene vzpodbude za skupno pesem in za skupno molitev, saj so že prej toliko časa veliko sami molili in peli. Središče vsega navdušenja je pač božja Matka Marija, ki si jo v fatinskem kipu tako lahko predstavljamo. Lepo znamenje je tudi, da vsako leto raste število sv. obhajil med to romarsko večerno sv. mašo. Že jutraj se je tudi pri obhajilni mizi zelo poznalo, kako pravilno obhajajo domačini ta največji marijanski praznik. Križ in strah so za odgovorne tiste kratke minute pred veliko procesijo, ki se začne takoj po sveti maši. Ni lahka stvar spraviti v procesijo takšno množico, skozi katero se komaj napravi prostor za g. škofa, ki v tem času pride v cerkev. Kakor se je pokazalo letos, bo tega strahu za organizatorje vsako leto manj, ker opazamo vedno več discipline in smisla za red.

MARIJINA PROCESIJA

Bila je ura blizu pet, ko se je tudi letos razvila močnega in še večja procesija kakor vsa druga leta. V procesiji je bilo vsaj sedem tisoč ljudi in vsaj tisoč več kakor

lansko leto. To vidimo brez vsakega štetja tam pri tramvaju, kjer se srečata križ, to je začetek in konec procesije. Lansko leto nismo prav nič čakali, letos pa je bilo treba čakati, in ko ni bilo več mogoče, je prišlo do pravega srečanja, kar pa je že povzročilo malo zmede, ker je sicer cesta široka, toda gledalci ob straneh tudi želijo Marijo počastiti.

Kolikor je bilo mogoče pregledati, se je v dolgi procesiji glasno molilo vsaj na dvajsetih krajih. V dolgem drugem delu za Marijinim kipom so na petih krajih vodile skupno molitev naše čč. šolske sestre. Toliko javne molitve, toliko skupne navdušenega petja po cestah je najlepši dokaz žive vere našega ljudstva. Razen openskih šolarjev, ki jih je bilo po številu

cesije sedanjih bazoviški župnik. Tudi zastopstvo narodnih noš se veča. Letos so se svetoivanskim ženam pridružile narodne noše od Sv. Križa. Vemo, da jih pride drugo leto iz te lepe kraške vasi še več. Drugo leto se tudi pridružijo narodne noše s Proseka, ki smo jih videli pri domači procesiji 8. septembra zvečer. Dolga skupina Marijinih družb je, z verskega stališča gledano, najlepší del procesije, ker znajo tako lepo skupno moliti, ker znajo toliko lepih, tudi večglasnih pesmi in se znajo kakor povsod tudi tukaj na našem skupnem Marijinem prazniku najbolj potruditi in žrtvovati. Sicer smo pogrešali kakšno zastavo v tem delu, kar pa se opraviči zaradi vetra, ki se ga je na vso srečo ustrašila samo ena zastava.

Pogled na množico pri nedeljski Marijini procesiji na Opčinah

premalu, je bila v procesiji vsaka skupina večja kakor lansko leto. Radio je zvečer prav povedal, da so posebno pozornost zbudili številni skavti in skavtinja. Presenetljivo večja od prejšnjih let, od lanskega leta je bila udeležba mož in fantov v procesiji. Tudi v tej moški skupini je donela skupna pesem, skupna molitev. Menda že deset let vodi ta moški del pro-

Veliko vlogo pri procesiji ima vedno godba, ki igra Marijine pesmi. Tudi letos sta sodelovali dve godbi, mladinska iz Trsta in vaška iz Trebč. Bila bi potrebna vsaj še ena godba, da bi se vsaj malo slišalo igranje od križa do konca, tako pa prav v sredini godba manjka. Tam se trudi (Nadaljevanje na 4. strani)

Fr. Stuhček

Evharistični kongres v Vidmu

V videmski nadškofiji imajo škofijski evhar. kongres. Potem ko so se nanj po vseh župnijah že dalj časa pripravljali, so preteklo nedeljo začeli z zaključnimi slovesnostmi v Vidmu samem. Zjutraj so imeli slovesno sv. mašo, ki jo je daroval kardinal Urbani. Ta je tudi imel govor namenjen predvsem delavcem in rokodelcem. Zvečer ob 5. uri je bil velik cerkveni koncert. Zbor iz Gradca je predvajal Händlov misterij Messia.

Slovesnosti se od nedelje dalje nadaljujejo tako, da so posamezni dnevi posvečeni posameznim stanovom. Zaključek kongresa bo v nedeljo popoldne s slovesno procesijo po mestu ob 2.30. Procesije se udeležijo verniki iz cele nadškofije, ločeni po dekanijah.

Misijski tečaj v Lovainu

Na katoliški univerzi v Lovainu v Belgiji se je vršil trideseti misijski tečaj. Udeležilo se ga je 300 zastopnikov iz 17. držav. Na letošnjem študijskem tečaju so obravnavali položaj družine v misijskih deželah. Nastopili so odlični predavatelji, ki so osvetlili problem družin.

Za pomoč v Leopoldvillu

V Leopoldvillu v Kongu je tamkajšnji pomožni škof, domačin monsignor Malulá, ustanovil poseben dobrodelni fond za pomoč potrebnim, posebno številnim družinam, žrtvam brezposelnosti. Skupina katoličanov je darovala v ta fond del vsote, ki so jo zbrali za romanje v Sveto deželo. To narodno romanje se zaradi razmer v Kongu zaenkrat ne bo vršilo, zbrana denarna sredstva pa bodo uporabili v dobrodelne namene.

Belgijski škofje svare pred obsojanjem

Ob zadnjih dogodkih v Kongu so belgijski škofje izdali pastirski list, v katerem opozarjajo, naj se ne delajo predzne sodbe nad prebivalci Konga, in pozivajo k prijateljskemu ravnanju s prebivalci Konga, ki so v Belgiji ali drugod po svetu. List hvali delo tistih, ki so branili življenje Evropejcev, posebno pa misijonarjev, ki so ostali na mestu in tako

skrbijo po svojih močeh za nadaljevanje oznanjanja božje besede. Na koncu škofje pozivajo vernike k molitvi za stalen mir v Kongu in za razvoj krščanstva na tem ozemlju.

Število katoličanov na Japonskem

Po zadnji statistiki je bilo koncem junija na Japonskem 277.500 katoličanov. V enem letu se je število katoličanov povečalo za 10.900. Odraslih ljudi je bilo krščenih 9.000.

Katoliška enciklopedija

Katoliška univerza v Washingtonu pripravlja novo izdajo katoliške enciklopedije v 15 zvezkih. Delo bo opravljeno v petih letih. Sodeluje 100 strokovnjakov.

Smrt junaške zdravnice

Nedavno je v Franciji v mestu Nancy umrla 30-letna zdravnica Marija Tereza Wauthier. Leta 1956 je bila omenjena zdravnica uslužbena na oddelku za paralizirane. Marca naslednjega leta je izbruhnila epidemija, ki je zahtevala veliko žrtv. Bolnica ni imela na razpolago zadostnega števila zaščitnih injekcij. Takrat se je zdravnica odpovedala injekciji zase, da bi bila na razpolago za otroke. 25. marca 1957 pa je zbolela sama. Paraliza se je pojavila v zelo hudi obliki. Ochrmele so ji roke in noge in delno dihalni organi. Nad tri leta je trajalo njeno trpljenje. Njena smrt je globoko pretresla francosko javnost. Državne oblasti so ji položile na krsto visoko odlikovanje. Najlepše odlikovanje pa je gotovo prejela pri Bogu zaradi svoje junaške ljubezni do bližnjega.

Angleški škofje zoper kontrolo rojstev

Katoliški škofje na Škotskem so izdali skupno pastirsko pismo, v katerem ostro obsojajo preprečevanje rojstev, ker to ni v skladu z naukom katoliške Cerkve. Povod tega pastirskega pisma je bila propaganda po radiu, televiziji in časopisih in še posebej odobritev preprečevanja rojstev od strani presbiterijske in anglikanske cerkve. Škofje v pismu javno poudarjajo, da je nadziranje rojstva in spočetja huda kršitev božjega zakona.

Sončni in viharjni dnevi Svetih Višarj

V.

Marija begunka, njen dom razvalina

Petstoletnica Sv. Višarj se je zaključila na prvo oktobrsko nedeljo 1860 in Marijina božja pot je stopila v novo stoletje, ki je pa imelo prinesiti v njeno življenje veliko več sprememb in nepredvidenih dogodkov kakor vseh pet stoletij prej.

Predvsem je svet osvajajoči napredek prilezel tudi v dolino pod Sv. Višarjami. Stekla je železna cesta preko Zabiškega sedla iz Kanalske doline dalje skozi Pontebesko dolino in združila dve deželi, Koroško in Furlanijo, ter dve državi, staro Avstrijo in novo Italijo. Dotedanja cesta je za čas izgubila na važnosti, ker so se ljudje in blago po železnici hitreje in bolj poceni vozili. Tudi svetovišarski romarji so uporabljali novo prometno sredstvo in prihajali v Zabnice ne več zgolj peš ali z vozovi, temveč z železnico. To je gotovo vplivalo tudi na obisk božje poti, kjer se je število romarjev še bolj pomnožilo in zlasti so začeli hoditi na Marijino goro romarji tudi iz bolj oddaljenih krajev. Romarji s Stajerske, Solnograške, Tirolske, pa tudi iz Trsta in Gorice niso bili več toliko redkost kot prej.

Tehnični napredek, ki je narode zblížal in skrajšal daljave, ni narodov povezal v sodelovanju za skupni blagor. Zato opazamo proti koncu preteklega stoletja in v začetku sedanjega, kako se v Evropi kopiči napetost med narodi kot električna iskra med nevlitvi. Treba je bilo le priložnosti, da strela udari. To se je zgodilo po sarajevskem atentatu na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda dne 28. junija 1914. Mesec nato je Avstrija napovedala Srbiji vojno in takoj potem se je razširil požar prve svetovne vojne na celo Evropo. Vendar na Sv. Višarjah gotovo niso slutili, kaj jih čaka, ko so slišali o vojni napovedi Srbiji. Ta požar je imel zajeti tudi Sv. Višarje kot še nobeden ne prej ne pozneje.

Tisto leto je bilo žalostno na Sv. Višarjah. Število romarjev je takoj upadlo. Zato po prazniku Velikega smarna ni bilo več maše v delavnik, temveč samo ob nedeljah in praznikih. Prvo nedeljo v oktobru so zaključili romanja za tisto leto v upanju, da bo prihodnja pomlad že prinesla mir Evropi. Toda namesto miru je 24. maja 1915 še Italija stopila v vojno z Avstrijo. Ker je tedanja državna meja potekala daleč od Sv. Višarj preko južnih grebenov nad Kanalsko dolino in onstran Zajzere čez Montaj, je tukaj nastala tudi fronta, kjer sta si stali nasproti obe sovražni armadi, italijanska in avstrijska. Ta slednja je utrdila svoje položaje nad Ovčjo vasjo na 2 tisoč m visokem Poludniku ter na Nabojisu in še višjem vrhu Viša (2666 m). V tem času so Avstrijci na teh vrhovih skopali v skalo jarke in kaverne, da so postali nezavzetni. Italijani so se pa utrdili na prelazu Dogna in okoliških vrhovih. Od maja 1915 do oktobra 1917 so si stali tu nasproti vojniki obeh sovražnih si vojsk. Fronta se ni premaknila, pač pa so topovski strelci dosegali vasi in kraje precej daleč za fronto. Tako se je zgodilo, da so italijanski topovi začeli obstreljevati tudi svetišče na Sv. Višarjah, kjer so Avstrijci imeli svojo drugo linijo. Dne 19. julija 1915 so prvič obstreljevali Sv. Višarje, nato se je streljanje ponavljalo skoro vsak dan zlasti proti večeru. Dva meseca nato, 16. septembra so ob nekem večjem obstreljevanju bombe zažgale svetišče, ki je do tal pogorelo. Kar niso opravile granate, je dokončal sneg in dež. Svetišče je tako mer prvo svetovno vojno skoro povsem razpadlo v ruševine.

In milostna podoba? V začetku junija 1915 je svetovišarski ključar Janez Kravina prenesel kip v župnišče v Zabnice. Toda ker je obstreljevanje s fronte postajalo vedno hujše in vedno bolj nevarno, je tedanji župnik v Zabnicah pater Pij po navodilih iz škofije v Celovcu prenesel skupaj s cerkovnikom milostni kip najprej za nekaj dni v Beljak, od tam pa na še bolj varen kraj v Maribor v samostan oo. frančiškanov. Na praznik sv. Ane je svetovišarska M. B. dospela v Maribor, kjer je našla varno zavetišče ves čas vojne, kakor ga je svetogorska našla v Ljubljani.

Turizem in socializem

Odkar obstoja Videmski sporazum o malobnejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo, imamo zamejski Slovenci možnost, da se lahko večkrat podamo čez mejo na obisk k sorodnikom ali prijateljem ali pa na kratek oddih kot turisti. Eni gredo k morju (Koper, Piran, Portorož), drugi pa jo po slikoviti soški dolini mahajo v gore (Tolmin, Kobarid, Bovec, Trenta, Kranjska gora). Za tistega, ki ne hodi z zavezanimi očmi po svetu, je to obenem lepa priložnost, da se lahko stvarno na položaju prepriča, kaj gre in kaj ne gre v socialistični gospodarski ureditvi.

KAKO JE S POSTREŽBO?

Ena prvih takih stvari, ki zahodnemu človeku-turistu takoj pade v oči, je svojevrstno poslovanje v gostinskih obratih, ki jih upravlja država ali, kakor oni sami temu pravijo, socialistični družbeni kolektiv. Predvsem morajo gostje dolgo časa čakati, preden pride kdo vprašat, kaj želijo. Za turista, ki mu je vsaka ura dragocena, je to velika sitnost in škoda. Če so se v zadnjem času tudi jugoslovanski gostinski lokali od svojih sosedov navadili delati manjše porcije in navijati cene, zakaj ne posnemajo tudi njih velike uslužnosti do gostov? — Prav tako se nam ne zdi lepo, da prej in bolje postrežejo tujege gosta, ki govori recimo italijansko ali nemško. Te zvijače se tudi nekateri naši ljudje poslužujejo, samo da so prej postreženi. To, recimo preveliko razlikovanje med domačimi in tujimi gosti, bi ne smelo obstojati. Če si kaj podobnega privoščiti kak privatnik, se še da razumeti, nikakor pa ni mogoče opravičiti, da to zvajajo gostinski lokali, ki so družbena last domačinov-državljanov, kot sami pravijo. Lačni želedec ubogega gorjana, ki je morda prišel po opravičilih v mesto ali na trg prav tako kruli, če ne še bolj kot oni turista, ki se je pravkar pripeljal v meh-kem avtomobilu. Če ne vsakemu po njegovih potrebah, vsaj vsakemu enako po vrsti.

LETOSNJE STEVILKE

Vse to čakanje na postrežbo in še druge čisto majhne uslužnosti odbijajo turist, namesto da bi ga privlačevale. Zato čudno, če tujski promet v Jugoslavijo raste. Zdi se, da je že dosegel svoj višek in da je sedaj zašel v stagnacijo, če ni že začel občutno upadati. Prav letos je bilo tujih turistov močno padlo, to je že splošno znano dejstvo, ki ga niti odgovorni krogi ne morejo več prikriti. Da ne bo kdo rekel, da so to samo naše abstraktne sodbe, navedemo dobesedno, kaj pravi o letošnji turistični sezoni v Sloveniji ljubljanska »Tedenska tribuna« od 17. avgusta t. l.: »Turistična sezona je na višku. Preroki, ki so napovedali rekordno letino, se zaskrbljeno praskajo za glave ob žalostnem dejstvu žalostnih statistik, ki letos kar nočejo zablesteti v vsej veličini svojih mnogoobetajočih števil. Opravičilo so olimpijadi in slabo vreme in U-2 in najbrž še marsikaj! O uspehih in neuspehih otožne sezone bo mnogo razglabljanj in bistroumnih ugotovitev — dejstva pa bodo ostala nepremena!«

V nadaljevanju TT pravi, da je njihovo predništvo za poskus poslalo osemnajst pisem na glavne hotele v Jugoslavijo; dve pisma pa so poslali v Italijo in prav tako v Avstrijo. V njih vprašujejo v imenu tega svojega naročnika, če imajo še kakšno sobo prosto v avgustu v hotelu.

O osemnajst poslanih pisem so dobili enajst trinajst odgovorov. Najbolj vljudno in prijazno so odgovorili iz Avstrije in Italije ter so odgovoru priložili še ličen prospekt hotela in okolice. Skoro vsi odgovori iz jugoslovanskih hotelov so bili izredno uradni ter poslani v dvadnaskih zepkah. Iz Splita so odgovorili kar z dolgačnim dopisnicom! — Hotela Turist v Ankaranu ter Erika v Kranjski gori pa sploh nista na pismo niti odgovorila, čeprav slednji ni polno zaseden. Kranjsko-gorski turizem??? pravi TT.

Majhne so te reči (odgovarjati vljudno na pisma posameznih gostov) in vendar dovolj velike, da pošljejo sezono in rekordno letino na kant, da gost obrne hotelu hrbet, zaključuje člankar TT.

DVE GLAVNI OVIRI

So pa še nekateri drugi razlogi, ki niso odvisni od dobre volje hotelskih uprav, ampak od osrednjih političnih oblasti, ki odvratajo modernega turista od Jugoslavije. Dva taka vzroka sta naslednja: prevelik uradni tečaj dinarja pri menjavi njegovih valut ter zadeva z vizumi. Jugoslovanske menjalnice dajejo komaj 40 dinarjev za sto lir ali 400 dinarjev za dolar, medtem ko v Trstu in Gorici lahko

vsak turist dobi za sto lir 120 dinarjev. Jugoslovanske oblasti pa ne dovolijo prenosa več kot 1500 din iz tujine. Iz tega je očitno, da se zahodni turist raje odpove potovanju v Jugoslavijo, kot da po sili menja denar po jugoslovanskem uradnem tečaju. Današnji turist hoče biti čim bolj prost in da mu carinski stražnik ne gleda preveč v denarnico, kaj in koliko nosi. V Avstrijo, Nemčijo, Francijo, Švico itd. lahko vsak vzame toliko in katerega koli denarja, kolikor hoče, in nihče ga ne sili, da mora svoj denar ob vstopu v določeno državo menjati, kakor zahtevajo na jugoslovanskih mejah.

Druga velika ovira za tujski promet je zadeva z vstopnimi vizumi za v Jugoslavijo. Poleg tega da nekaj stanejo, jih ne dobiš takoj, ampak moraš nanje čakati, včasih tudi po več dni. V Trstu se moraš vsaj nekaj drenjati v predsobi, da prideš do vizuma. Če tako postopanje pri izdajanju dovoljenja za vstop v državo pospešuje turizem, potem bi bil res čudež, ali pa bi Titova Jugoslavija morala biti obljubljena dežela.

V večini evropskih držav greš danes lahko z navadnim potnim listom ali celo s samo osebo izkaznico. Vstopni vizum zahtevajo samo Jugoslavija in ostale komunistične države. Tudi iz tega je razvidno, kako je danes, ko so vse meje odprte, anahronistično zahtevati poleg potnega lista še vizum. To delajo danes samo

ANDREJ BRATUŽ

VIII. pevski festival v Arezzu

Izmed nemških zborov je treba omeniti še Kaufbeurer Martinsinken, ki je odnesel prvo nagrado III. kategorije v folklor-ni pesni. Ta zbor je odlično predstavil veselo nemško narodno pesem s svojo pristno izvedbo. Avstrija pa ni imela toliko sreče, vsaj kar se nagrad tiče, vendar je bila vseeno častno zastopana. Tako se je lepo odrezal zbor »Madrigalchor St. Weit« iz Dunaja, zlasti v izvedbi klasične pesmi. Zbor iz Krems-Donau pa se je lepo postavil v folklorni pesmi in odnesel III. nagrado.

Folklor je dihal iz edinega švicarskega zbora, iz Montreux. Že pevci in pevke so k temu bistveno pripomogli v svojih pisanih in originalnih narodnih nošah, k vsemu pa še lep in prijazen nastop.

Letos je prvič nastopila na areškem festivalu tudi Velika Britanija. Predstavila se je z dvema zboroma, Hawarden Singers in Collegium Musicum Oxoniense iz Oxforda. Slednji zbor sestavljajo sami študentje znamenite oxfordske univerze, dirigent zbora pa je Madžar Laszlo Heltay. Lepo je odjeknil nastop teh študentov, v tipičnih angleških akademskih togah, ki so od pelpi ves program s pravo britansko »austeriteto«. Občinstvo jih je za dobro naštudiran program zelo pohvalilo.

Tudi Grki so bili letos prvič prisotni ter nastopali so kar s tremi pevskimi zbori. Na splošno moramo reči, da je njihovo petje nekoliko razočaralo, tako zlasti v prvih dveh kategorijah (n. pr. korintski zbor). Zato pa so z zelo posrečenim nastopom rešili svojo čast v nastopu folklorne pesmi, kjer je zbor iz Lamia odnesel drugo nagrado. Ta zbor, ki je sestavljen iz samih mladih elementov, je naglo osvojil publiko in si pridobil splošne simpatije.

Vohun iz Vatikana 18

Po spisu o. Petra Leonija
prir. Mariza Perat

Veliki petek

Bilo je v noči med Velikim četrtkom in Velikim petkom, po julijemskem koledarju namreč. V tej noči so tukaj na vzhodu verniki obhajali spomin, kako je Kristus prišel pred velika sodnika Ano in Kaifo. Kako zelo sem se čutil počaščenega, da sem v tej noči tudi jaz mogel stati pred sodnikom, ki me je mučil brez vzroka.

To noč sem tudi prvič v resnici mislil, da je zame prišla ura mučeništva. »Mi imamo sredstva, ki vas bodo prisilila, da nam vse izpoveste.« Tako je rekel sodnik. In jaz sem ob teh besedah že jasno videl pred seboj: prišli bodo in me odvedli v klet in tam me bodo tepli, odtrgali mi bodo prste ali roke, mogoče me bodo celo obesili. Ob teh mislih sem gledal svoje roke: še kratek čas in mogoče jih ne bom več imel. In vendar me vse to ni najmanj motilo ali strašilo, nasprotno, dajalo mi je poguma in navdušenja.

Tisti dan in vse naslednje dneve sem

še v državah s policijskim notranjim sistemom.

Toda vsako leto postaja bolj jasno, da če ne bodo jugoslovanske oblasti odpravile ter sprostile uvoza tujih deviz turistom, bo tujih gostov v jugoslovanskih hotelih in letoviščih vsako leto manj. Oblasti stoje zato pred izbiro, da se ali odrečejo turizmu ali predhodnemu nadzorstvu nad potniki, ki želijo potovati v Jugoslavijo.

IN IZGLEDI ZA BODOCNOST?

Iz vsega tega lahko sami potegnemo določene zaključke. Še prej se moramo vprašati, ali je sploh možno dvigniti turizem v Jugoslaviji na raven zahodnih evropskih držav. Po našem se v sedanjih okoliščinah ne da dosti napraviti, dokler ne bo gostinsko osebje v pravilni meri zainteresirano pri postrežbi gostov in dokler ne bo primerne konkurence med različnimi lokali. Konkurenco pa socialistična ureditev, kot jo v Jugoslaviji izvajajo, ne pospešuje, ampak še zavira. Zato vidimo, da v večjih turističnih krajih imajo n. pr. samo eno ali dve kvečjemu dve restavraciji. Privatniku pa ne dovolijo, da bi konkuriral z državnimi hoteli. Slednjemu pustijo kvečjemu kako gostilno v kakšnem zakotnem kraju, v večjih krajih ali v centru pa mu za nobeno ceno ne dovolijo odpreti lokala. Šele ko bosta v enem kraju dva hotela, eden v državnih in drugi v privatnih rokah, se bo videlo, kje bo boljše in hitrejša postrežba. — Socializem je morda lepa stvar, a s turizmom si še nista postala prijatelja. Verjetno si tudi ne bosta nikoli.

Pevci z iberskega polotoka so prišli na oder kar s špansko zastavo, gotovo v upu, da si pridobijo kako zmago. In res so odnesli drugo nagrado za moške zборе. Ves nastop španske skupine je odražal živahni južni temperament, od pesmi same pa do dinamičnega izvajanja.

Poglejmo še nekoliko italijanske zборе. Kot že omenjeno, so Padovčani zmagali v moških zborih, Tržačani (Tartini) so dosegli četrto mesto v mešanih zborih, Sardinci pa v prvo v gregorijanskem petju. Izmed ostalih zborov so nekateri pokazali precej povprečno raven. Tako n. pr. tridentinski zbor; pa tudi od rimskega univerzitetnega zbora bi si nekaj več pričakovali. — Se enkrat je treba poudariti, da je zanimanje za pevske zборе v Italiji še v povojih. Zato je tudi laže razumljivo, kako da ni bilo pevskih zborov iz velikih centrov, in kako se še vedno zborovsko petje goji bolj v okviru župnij ali manjših pevskih šol.

Posebno svečan je bil zaključni večer, ko je bilo na sporedu tudi podelitev nagrad. Tega večera se je udeležil minister za predstave Folchi, ki je v svojem govoru poudaril velik pomen zborovskega petja. Nato je sam podelil nagrade. Ves večer je kronal še zaključni koncert. In v tem prazničnem vzdušju se je zaključilo srečanje pevcev in pevk, ki so tu pokazali, da petje ne pozna meja, in da tudi glasba lahko prispeva k boljšemu poznavanju in razumevanju med narodi.

Nerazumljiva je bila letos odsotnost Jugoslavije, ki je bila navadno vedno številno in častno zastopana na tem festivalu. Slovenski zbori so k temu vedno mnogo prispevali. Vsekakor bi bilo želeli, da bi se drugič tudi zbori z onstran meje

potem prebil v molitvi in premišljevanju.

Povedati moram tudi, da v moji celici in tako tudi v drugih, ni nikoli sijala sončna luč; pač pa je noč in dan svetila močna električna žarnica, ki je s svojo kričečo, neumljeno svetlobo jemala vid in ubijala živce. Toda v moji celici je poleg te luči svetila še ena luč, in ta je prejšnjega popolnoma zatemnila: bila je to luč ljubezni in vdanosti v božjo voljo in ta mi je lajšala in sladila vse neštevilne nadloge, ki sem jih tukaj moral prenašati.

Drugo izpraševanje

Ce se dobro spominjam, so me potem ponoči od petka na soboto pustili v miru. Poklicali so me pa na drugo izpraševanje ponoči med soboto in nedeljo.

»Torej, kako gre?« me je sprejel podpolkovnik.

»Dobro, hvala,« sem mu odvrnil. Vprašal me je nato razne malenkosti, nakar je prišel na glavno točko:

»Ali ste mislili na to, kar sem vas zadnjič vprašal?«

»Na kaj? Na to, da bi zatajil svojo vero? Če se vaše vprašanje tiče tega, vedite, da nisem prav nič na to mislil, kajti moja odločitev ostane vedno ista.«

Olimpijske igre 1960

Gotovo bodo letošnje olimpijske igre ostale v neizbrisnem spominu bodisi zaradi agonističnih rezultatov, bodisi zaradi krasnega okolja, ki ga je tej svečanosti nudil lahko samo Rim. Zaključna slovesnost na olimpijskem stadionu je pritegnila ogromno množico ljudi med katerimi ni manjkalo znamenitih imen: Brundage, Fanfani, cela vrsta kraljic in princes. 90.000 improviziranih bakelj je spremljalo snemanje olimpijske zastave; sledila je še povorka vseh nastopajočih in ob hrumnem ploskanju navzočega občinstva je bilo olimpijade definitivno konec.

Zadnja zmaga letošnjega olimpijskega turnirja je šla nemškim jezdecem. Na drugo mesto v tej panogi so se plasirale ZDA, brnasto kolajno pa so si zaslužili Italijani.

V teku vseh olimpijskih iger pa si je nabrala največ kolajn Sovjetska zveza: 43 zlatih, 29 srebrnih in 31 bronastih; skupno 333 točk. Sledijo ZDA s 34 zlatih, 21 srebrnih in 16 bronastih (249 točk). Na tretjem je Nemčija (128 točk) na četrtem Italija, ki je proti vsakemu pričakovanju odnesla 13 zlatih, 10 srebrnih in 13 bronastih, skupno 108 točk. Jugoslavija zavzema na lestvici komaj 22. mesto s 1 zlato, 1 srebrno kolajno in skupnimi 8 točkami. Od vseh nastopajočih pa so odnesle najmanj točk (vsako po eno bronasto kolajno): Mehika, Irak, Španija in Venezuela.

Združene države so letos odnesle nič manj kot 6 zlatih in eno srebrno kolajno manj kot pred štirimi leti v Melbournu, medtem ko je Sovjetska zveza ostala v glavnem na istem.

Zadnjič smo precej govorili o nogo-metu ali bolje o srečanju med Jugoslavijo in Italijo. Kot že vemo je žreb potisnil zmago v roke Jugoslovanom. Poklapani Italijani so sedaj upali vsaj na bronasto kolajno in v tekmi z Madžarsko so zaradi tega dali vse od sebe. Toda proti premoči nasprotnikov niso mogli dosti in čeprav se je cele prve pol ure vsa igra odigravala praktično na ogrskem predelu igrišča, so morali Italijani kmalu s težkim srcem končiti. Bronasta kolajna je šla torej Madžarom. Za prvo in drugo mesto v lestvici pa sta se v soboto zvečer na »olimpijskem« topli Jugoslavija in Danska. Za rezultat gotovo vsi vemo in lahko mirnega srca rečemo: če je po končanem srečanju med Jugoslavijo in Italijo vladal med ljudmi in tudi med strokovnjaki dvom kdo od dveh je bil bolj vreden zmage, tokrat tega dvoma gotovo ni bilo, razen če izvajamo nekatere športne prenapetosti, ki so si celo upali, po podelitvi nagrad in po jugoslovanski himni intonirati na tribunah italijanski Inno di Mamelli v dokaz »krivice«, ki naj bi se bila zgodila Italiji.

Kot rečeno torej, razen tega incidenta, mislim, da ni bilo nikogar, ki bi se ne strinjal z nami ko trdimo, da nam je

zopet postavili na tej areški prireditvi v čast naše pesmi in naše pevske tradicije.

Se eno misel bi rad pripomnil za zaključek. To je želja, da bi se tudi med našimi pevskimi zbori sestavil reprezentativni pevski zbor, ki bi si nadel za cilj nastop morda že na prihodnjem areškem festivalu. Tisti, ki so za to poklicani, naj bi to vzeli resno v pretes, da bi bili tako tudi goriški Slovenci dostojno zastopani na tem mednarodnem glasbenem forumu.

(Konec)

»In kaj ste torej odločili?«

»V teh dneh nisem odločil prav ničesar; pač pa sem tem bolj utrdil svoj namen, da raje umrjem, kot pa da zatajim svojega Boga!«

»Toda pustite na miru Boga, ki ga ni. Midva morava sedaj tukaj govoriti o človeški velesili, o velesili, ki presega celo vsemogočno Sovjetsko zvezo; ta velesila je papež, je Vatikan, je katoliška Cerkev, ki že leta in leta pripravlja oboroženo križarsko vojno proti Sovjetski zvezi. Odgovorite mi torej po pravici na naslednja vprašanja« (in tukaj je vzel protokol ter ga postavil predse za vprašanja in odgovore):

V.: »Kje ste bili, predno ste drugič prišli na sovjetsko ozemlje?«

O.: »Bil sem pri svetem očetu.«

V.: »Kakšne naloge vam je dal papež glede Sovjetske zveze?«

O.: »Dal mi je nalogo, naj blagoslov-ljam in tolažim vse tiste, ki trpijo na tej zemlji.«

V.: »Kakšne naloge vam je še dal papež?«

O.: »Dogovorjena sva bila, da bom jaz tukaj pridigal in delil zakramente.«

Jugoslavija pokazala lepo, koordinirano in sigurno igrjo, ki je prišla še bolj do izraza po izključitvi glavnega moža te enajstori-ce, Galica. Vsako moštvo bi po taki izgubi zgrabila panika, v soboto zvečer pa tega absolutno nismo opazili, nasprotno, Jugoslovani so se pokazali še vedno gospodarji igrišča in v 37' prvega polčasa so zabili nov gol.

Isti dan smo imeli priliko gledati po televiziji tekmovalje v telovadbi za moške. Vedeli smo, da so glavni favoriti Rusi in Japonci in, da se bo tekmovalje vrtele v glavnem okoli teh atletov, toda vsa naša pozornost je bila gotovo obrnjena na sorojaka, Slovenca Cerarja. Z velikim občudovanjem smo sledili njegovemu perfekt-nemu izvajanju figur na najtežjem telovadnem orodju: na drogu. Že mu je marsikdo prerokoval zelo dober plama, toda kmalu nas je ta atlet zelo presenetil s svojim razmeroma kratkim izvajanjem. Vse je bilo v redu, samo prekratko in zasedel je tako šele 6. mesto s točkami 19, 600. Škoda!

V NEDELJO 25. SEPTEMBRA bo pri radijski oddaji vera in naš čas poročilo o poteku Marijinega slavlja na Opčinah.

Med vsemi zbranimi atleti so se nekateri zelo dobro izkazali in zaslužili tudi po več kolajn. Največ jih je odnesel Rus Saklin (4 zlate, 2 srebrni in 2 bronasti), njegova sorojakinja Latynina in Japonec Ono s skupno sedmimi kolajnami. Sledijo po vrsti ameriška plavalca Von Saltza, Wilma Roudolph, Glen in Otis Davis, Harry, Gaiardoni, Idanovič, Delfino.

Tako smo končali naš kratek pregled čez olimpijade in posebno še čez letošnje poletne igre. Atleti se vračajo domov in življenje v Rimu dobiva spet svoje običajno lice, toda ne bo preteklo mnogo časa, ko bomo že začeli razpravljati na dolgo in široko o novi olimpijadi, posebno še ker nam bodo olimpijske igre 1964 v Tokiu, kot menijo strokovnjaki, nudile marsikaj novega in senzacionalnega, vsaj kar se tiče organizacije. — Nasvidenje torej v Tokiu! L. V.

Kdo skruni narodne svetinje?

Na nedeljski proslavi bazoviških žrt-ev, ki so jo priredili slovensko-italijanski levičarji obeh veroizpovedi, se je zgodilo nekaj nezasiščenega in skrajno nesramnega, česar so zmogni lahko samo ljudje brez čuta do zgodovinske resnice in spoštovanja do narodnih junakov. Zgodilo se je reci in piši tole: otvorili in zaključili so proslavo žrt-ev padlih za čisto narodno stvar s sviranjem rdeče (breznarodne) internacionale!!!

Ne vemo, kdo je tako določil. Dejstvo je, da se je to v nedeljo ob spomeniku bazoviških žrt-ev zgodilo. Zal nam je, da moramo s tako žalostno zadevo na dan in jo pred vso našo javnostjo strogo ožigosati in najstrože obsoditi.

Kar se je v nedeljo zgodilo na bazoviški gmajni, žali narodni čut in ponos vsakega zavednega človeka. To pomeni, da skupina brezvestnih ljudi skruni narodne svetinje, ki so vsem skupne. Vsi vemo, kdo so ti ljudje, in upajmo, da bo tudi ostala slov. javnost obsodila to narodno žalitev od strani rdečih internacionalcev.

»To so postranske stvari, mene to nič ne zanima. Pač pa mi jasno odgovorite na tole vprašanje:

V.: »Katere splošne in posebne politične naloge vam je dal rimski papež, ko vas je poslal na sovjetsko ozemlje?«

O.: »Ni mi dal nobene takšne naloge. Katoliška Cerkev nima političnih ciljev. Njen cilj je, skrbeti za duše.«

Ob teh besedah se je med nama vnela dolga diskusija, od katere pa sodnik ni napisal na protokol niti besedice.

»Če je tako,« je rekel, »zakaj ima vaša Cerkev toliko kapitala? Zakaj je Vatikan v zvezi z drugimi vladami in državami? Zakaj pošilja svoje diplomate po vsem svetu? In nadalje, zakaj papež zagovarja kapitalizem in ima tudi on svojo vlado? Zakaj katoliška Cerkev obsoja komunizem? In če vi duhovniki res hočete samo rešitev duš, zakaj niste lepo v vaših cerkvah, namesto da se zanimate, kaj se godi po svetu?«

Razložil sem mu, da nas Jezus Kristus ni poslal učiti samo v cerkve in zakristije, pač pa po vsem svetu in da zato se mi ne moremo in niti ne smemo skrivati po cerkvah in zakristijah.

(Se nadaljuje)

